

ZADBAJ O PRZYSZŁOŚĆ ZAWODOWO-EDUKACYJNĄ SWOJEGO DZIECKA – SKRYPT

JAKO ŚWIADOMI RODZICE Z PEWNOŚCIĄ DOBRZE WIECIE PAŃSTWO, JAK WAŻNA JEST WASZA ROLA W PLANOWANIU ŚCIEŻKI ROZWOJU EDUKACYJNO-ZAWODOWEGO WASZEGO DZIECKA.

ZAPEWNE ZDAJECIE SOBIE SPRAWĘ, ŻE PROFESJONALNA POMOC I WSPARCIE UDZIELANE W TYM ZAKRESIE MŁODYM LUDZIOM, NA KAŻDYM ETAPIE ICH ROZWOJU, MA OGROMNE ZNACZENIE.

ZASTANAWIACIE SIĘ, KIM ZOSTANIE WASZE DZIECKO, GDY DOROŚNIE. JAKĄ SZKOŁĘ SKOŃCZY, JAKI ZAWÓD WYBIERZE, CZY ZNAJDZIE SOBIE DOBRĄ I SATYSFAKCJONUJĄCĄ PRACĘ?

Rodzie może pomóc dziecku w rozpoznawaniu własnych talentów, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań.

Najważniejsze **cechy**, które mają wpływ na to jaki zawód powinni wykonywać konkretni ludzie to:

- temperament,
- cechy osobowości i charakteru,
- zainteresowania,
- umiejętności i uzdolnienia.

Samopoznanie. Jak poznać siebie?

Planowanie przyszłości powinno rozpoczynać się od powyższego pytania. Z pozoru wydaje się, że znamy siebie lepiej niż kogokolwiek innego, ale jeśli zastanowimy się głębiej może się okazać, że nie jest to takie oczywiste i proste.

Samooocena to odkrywanie własnej osobowości poprzez analizę indywidualnych cech, warunkujących nasz styl działania, myślenia i reagowania na otoczenie.

Samooocena pozwala na określenie swoich:

- cech osobowości i temperamentu,
 - zainteresowań,
- uzdolnień i umiejętności.

OSOBOWOŚĆ

Opisywanie swojej osoby za pomocą cech pozwala na podkreślenie tego co w nas najważniejsze, tego co jest charakterystyczne dla naszej osobowości.

Najczęściej gdy opisujemy siebie lub innych, mówimy o cechach psychicznych, które możemy podzielić na 4 kategorie.

Intelektualne np.: jestem zdolny, inteligentny, elokwentny.

Emocjonalne np.: łatwo się denerwuję, jestem lękliwy.

Społeczne np.: łatwo nawiązuję kontakty, nie boję się występować publicznie.

Moralne np.: jestem uczciwy, szanuję pracę innych.

TEMPERAMENT

Temperament to ogół biologicznych i psychicznych czynników współtworzących osobowość, określających formalne cechy zachowania, takie jak siła czy dynamika reagowania. Temperament przejawia się we wszystkich czynnościach człowieka niezależnie od ich rodzaju, treści i ukierunkowania.

Dwa tysiące lat temu ojciec medycyny Hipokrates podzielił ludzi na cztery typy temperamentalne. Dzięki nim uzyskacie Państwo przydatną wskazówkę, nie tylko przy podejmowaniu decyzji o kierunku dalszej nauki, ale także zrozumiecie Państwo dlaczego Wasze Dziecko, w niektórych sytuacjach zachowuje się tak a nie inaczej.

Sangwinik

- dar przyciągania do siebie ludzi,
- gadatliwy, narrator, dusza towarzystwa,
- ma poczucie humoru, wesoły i spontaniczny,
- pamięć do kolorów,
- ciekawy wszystkiego wokół siebie,
- urodzony aktor ,
- prostoduszny,
- żyje dniem dzisiejszym,
- zmienność usposobienia,
- szczerść serca,
- ciągle jak dziecko.

Najlepiej sprawdzi się na stanowiskach:

aktora, przedstawiciela handlowego, sprzedawcy, specjalisty ds. marketingu oraz wszystkich tych, w których wymagana jest łatwość w nawiązywaniu kontaktu z innymi.

Melancholik

- skłonny do rozmyślań,
- analityczny,
- poważny i zdeterminowany,
- ma zadatki na geniusza,
- utalentowany i twórczy,
- muzyczny, przejawia zdolności artystyczne,
- filozofujący i poetyczny,
- wyczulony na piękno,
- wrażliwy na potrzeby innych,
- skłonny do poświęceń,
- sumienny,
- idealista.

Najlepiej sprawdzi się na stanowiskach:

księgowego, naukowca, analityka oraz wszystkich tych, które wymagają umiejętności analitycznego myślenia, systematyczności, uporządkowania i cierpliwości.

Choleryk

- urodzony przywódca,
- dynamiczny i aktywny,
- nieodparta potrzeba zmian,
- musi korygować błędy,
- silna wola i zdecydowanie,
- nie ulega wzruszeniom,
- trudno go zniechęcić,
- niezależny i samowystarczalny,
- wzbudza zaufanie,
- wszystkim pokieruje.

Najlepiej sprawdzi się na stanowiskach:

kierowniczych, menedżerskich, związanych z realizacją wyzwań np.: walka z konkurencją, zdobywanie nowego rynku klientów oraz wszędzie tam gdzie wymagana jest umiejętność szybkiego podejmowania decyzji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

Flegmatyk

- powściągliwy,
- niewymagający i beztroski,
- spokojny, chłodny, opanowany,
- cierpliwy, zrównoważony,
- cichy, a przy tym dowcipny,
- życzliwy i uprzejmy,
- emocje skrywa głęboko,
- pogodzony z życiem,
- uniwersalny.

Najlepiej sprawdzi się na stanowiskach:

nauczyciela, dyplomaty, mediatora, sędziego, pielęgniarza, kierownika ustabilizowanego zespołu oraz wszędzie tam gdzie wymagany jest spokój, opanowanie i umiejętność rozwiązywania konfliktów.

ZAINTERESOWANIA

Czym są zainteresowania? Są to skłonności do zajmowania się określonymi przedmiotami, czynnościami. Wszystko to, co lubimy robić w czasie wolnym.

Pojawiają się w wieku 11–12 lat.

Określenie zainteresowań jest bardzo ważne. Jeżeli dziecko wie co lubi robić, łatwiej będzie mu podjąć właściwą decyzję przy wyborze zawodu. Będzie wiązało się to również z późniejszą satysfakcją podczas jego wykonywania.

Zainteresowania powinny pełnić szczególną rolę przy wyborze kierunku kształcenia. To one sprawiają łatwiejsze i szybsze wykonywanie zadań, które są dla nas ciekawe (np. pomyśl, ile czasu zajmuje Twojemu dziecku nauczenie się wiersza, który wydaje się nudny, podczas gdy teksty piosenek śpiewanych przez jego ulubiony zespół zapamiętuje błyskawicznie). Warto wziąć pod uwagę, to czym interesuje się dziecko i co lubi robić. Dzięki temu będzie dużo szybciej i efektywniej się uczyć, zapamięta więcej informacji i umiejętnie je wykorzysta. Jeśli nie ma konkretnych zainteresowań, warto zastanowić się, które przedmioty w szkole najbardziej lubi – to bardzo dobra wskazówka przy wyborze kierunku dalszej edukacji.

Podział zainteresowań, którego głównym kryterium jest specyfika czynności przejawianych w ramach zainteresowań:

techniczne – pojawiają się podczas wykonywania takich prac, jak: proste naprawy sprzętu RTV i AGD, majsterkowanie i naprawianie instalacji urządzeń mechanicznych, samodzielny wytwarzaniu różnych przedmiotów i prototypów, umiejętność czytania planów i rysunków technicznych, znajomość zasad działania urządzeń technicznych.

urzędnicze – przejawiają się w chętnym wykonywaniu typowych czynności biurowych, takich jak prowadzenie korespondencji, wypełnianie różnego typu formularzy; towarzyszy im umiejętność obsługi komputera w zakresie edytorów tekstu, umiejętność obsługi urządzeń biurowych oraz posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu księgowości.

naukowe – przejawiają się w czytaniu naukowych i popularnonaukowych publikacji, samodoskazywania się w wybranych dziedzinach nauki, umiejętność stosowania różnych praw i zasad z zakresu wiedzy naukowej, np. fizyki, chemii w życiu codziennym.

artystyczne – przejawiają się w uprawianiu form artystycznych lub wzbogacaniu wiedzy na ich temat, np. rzeźbienie, malowanie, taniec, śpiew, gra na instrumencie, fotografowanie, pisanie poezji, powieści, zainteresowanie teatrem, tworzenie projektów, wizualizacji, szycie ubrań.

społeczne – przejawiają się w czytaniu publikacji o tematyce socjologicznej, psychologicznej, pedagogicznej, z zakresu stosunków międzyludzkich, podejmowaniu prac w organizacjach charytatywnych, opiekowaniu się ludźmi; zainteresowaniom towarzyszy umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, prowadzenia dyskusji, wyjaśniania różnego rodzaju problemów społecznych, umiejętność organizowania zajęć i imprez okolicznościowych.

menedżerskie – przejawiają się w zakresie poszerzania swojej wiedzy w zakresie ekonomii, handlu i biznesu, już w trakcie nauki potrafią znaleźć sposób na zarobienie pieniędzy na swoje wydatki; towarzyszy im umiejętność radzenia sobie z innymi ludźmi, wpływania na zdanie i opinie innych przy równoczesnej niezależności własnego zdania; łączą się ze zdolnościami kierowniczymi i organizacyjnymi, łatwością wypowiadania się, skłonnością do działań ryzykownych, energią działania, pewnością siebie i optymizmem.

UZDOLNIENIA

Zdolności – naturalne i wyuczone umiejętności wykonywania pewnych zadań.

Każdy z nas posiada uzdolnienia, które odpowiadają konkretnym zawodom.

Rozbieżności między zdolnościami a wymaganiami konkretnego zawodu utrudniają pracę, np. trudno wyobrazić sobie muzyka bez uzdolnień muzycznych.

Jeśli Wasze dziecko lubi coś robić, to ma dużą szansę, że będzie to robiło dobrze, z naturalną łatwością.

Zdolności są względnie stałymi cechami, dzięki którym bez trudu i chętnie wykonujemy określone zadania.

Zdolności ogólne np. inteligencja, spostrzegawczość, zręczność, wyobraźnia.

Zdolności specjalne np. językowe, matematyczne, techniczne, artystyczne, sportowe, organizacyjne

Jeśli trudno ocenić zdolności dziecka warto przeanalizować poniższe wskazówki i na ich podstawie dokonać oceny.

Wyobraźnia przestrzenna – dobrze porusza się nawet w nieznanym terenie, nie gubi się w nowych miejscach, dobrze posługuje się mapą, a rysunek techniczny nie sprawia mu żadnych problemów.

Zdolności analityczne – liczy bardzo szybko, zawsze wie ile reszty powinien otrzymać w sklepie, często zastanawia się nad przyczynami różnych zjawisk, analizuje wpływy tych zjawisk i wyciąga z nich wnioski.

Sprawność językowa – lubi pisać wypracowania, potrafi płynnie i ciekawie opowiadać, chętnie czyta książki i czasopisma.

Zdolności artystyczne – lubi rysować i malować, pisze teksty piosenek i chętnie śpiewa, potrafi wymyślić nowe zastosowanie dla codziennych przedmiotów, pisze wiersze i opowiadania.

Sprawność fizyczna – ma sporo energii, dużo czasu poświęca na sport, specjalizuje się w określonej dziedzinie lub interesują go różne dyscypliny, ma dużą wytrzymałość fizyczną.

UMIEJETNOŚCI

Umiejętności w odróżnieniu od zdolności mogą się zmieniać i można je zdobyć poprzez naukę i dalej rozwijać, doskonalić. Umiejętności to nic innego jak praktyczne wykorzystanie wiedzy, którą zdobywa się w trakcie nauki (np. obsługa komputera, prowadzenie samochodu, gotowanie, uprawa roślin, posługiwanie się językami obcymi i wiele innych).

Opracowała: Agnieszka Hałabis-Ożga